

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14Co/56/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1317201240
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Král
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1317201240.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Krála a členov senátu JUDr. Dariny Kriváňovej a JUDr. Michaely Krajčovej, v spore žalobkyne: B. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., D. č. XXXX/X, zast. PROSMAN A PAVLOVIČ advokátska kancelária, s. r. o., IČO: 36 865 281, so sídlom v Trnave, Hlavná 31, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, o zaplatenie 680 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III. z 23. apríla 2018, č. k. 8Csp 4/2017- 45, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava III. z 23. apríla 2018, č. k. 8Csp 4/2017-45 v napadnutých výrokoch I., III a IV, p o t v r d z u j e.

Žalobkyni p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1.Okresný súd Bratislava III. (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 23. apríla 2018, č. k. 8Csp 4/2017-45 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 680 eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 680 eur od 20.12.2016 do zaplatenia (výrok I.), v prevyšujúcej časti úrokov z omeškania žalobu zamietol (výrok II.), žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100% (výrok III.), žalovanému uložil povinnosť zaplatiť Slovenskej republike na účet Okresného súdu Bratislava III. súdny poplatok vo výške 40,50 eur (výrok IV.).

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala voči žalovanému zaplatenia sumy 680 eur s prísl. titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Uviedla, že dňa 28.11.2014 s ňou žalovaný uzavrel Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 106801150 (ďalej len "Zmluva"), ktorá je spotrebiteľskou zmluvou, pričom žalovaný jej pred jej uzatvorením neposkytol informácie vyžadované podľa ust. § 4 Zákona č. 129/2010 Z. z. vo forme formulára Štandardných európskych informácií o spotrebiteľskom úvere, a teda porušil právnu úpravu už pred uzatvorením Zmluvy. Žalobkyni bol poskytnutý úver vo výške 700 eur, s úrokom 67,14 %, RPMN - 30 %, priemernou RPMN za úver 15,89 %, odplatom za poskytnutie úveru v sume 210 eur a celková čiastka splatná spotrebiteľom bola dohodnutá vo výške 1 380 eur. Žalovaný so žalobkyňou uzatvoril totožného dňa aj Dohodu o plnení v splátkach (ďalej len „Dohoda“), v zmysle ktorej sa žalobkyňa zaviazala uhradiť sumu vo výške 1 380 eur v 12 pravidelných mesačných splátkach vo výške sumy 115 eur vždy k 5. dňu v mesiaci, počnúc dňom 05.01.2015. Žalobkyňa uviedla, že v Zmluve resp. Dohode absentuje správny údaj o termíne konečnej splatnosti, rozdelenie splátok na istinu, úrok a iné poplatky, adresa veriteľa na podanie reklamácie a sťažnosti. Žalobkyňa riadne plnila svoje záväzky, ktoré jej vyplývali zo Zmluvy, tzn. že žalovanému zaplatila celkovo sumu vo výške 1 380 eur, a teda žalovaný prijal plnenie na

základe Zmluvy, v ktorej absentujú zákonné náležitosti spotrebiteľského úveru v zmysle ust. § 9 Zákona č. 129/2010 Z. z., resp. Zmluva je v rozpore s niekoľkými ustanoveniami zákona č. 129/2010 Z. z. Dňa 05.12.2016 žalobkyňa vyzvala žalovaného, aby jej ako spotrebiteľovi vydal bezdôvodné obohatenie, a to do 14 dní odo dňa doručenia výzvy; žalovaný aj napriek tejto skutočnosti žalobkyni plnenie v stanovenej lehote nevydal. Žalobkyňa namietala, že v Zmluve absentujú zákonné náležitosti spotrebiteľského úveru, a to:

A) Absencia úrokovej sadzby z dôvodu neprimeranej výšky úrokovej sadzby

Výška úrokovej sadzby úveru uvedená v Zmluve je 67,14 % a odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov vo výške 210 eur. Záväzok žalobkyne zaplatiť žalovanému poskytnutú istinu úveru vo výške sumy 700 eur sa pri riadnom splácaní úveru zvýšil za 12 mesiacov na sumu vo výške 1 380 eur, teda o sumu vo výške 680 eur a v tejto súvislosti žalobkyňa poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1M Cdo 1/2009, podľa ktorého dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s ust. § 39 Občianskeho zákonníka a nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. Žalobkyňa uviedla, že podľa tabuľky priemerných úrokových mier z úverov obchodných bánk uverejnenej na internetovej stránke Národnej banky Slovenska bola priemerná hodnota ročnej úrokovej sadzby pre podobné typy úverov so začiatočnou fixáciou úrokovej sadzby v mesiaci november 2014 vo výške 7,89 %, čo znamená, že ide pri výške úrokovej sadzby o neplatné zmluvné dojednanie, treba naň prihliadať akoby vôbec nebolo obsahom Zmluvy a Zmluva tak neobsahuje určenie výšky úrokovej sadzby ako povinnú náležitosť spotrebiteľského úveru podľa ust. § 9 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z. z., v dôsledku čoho sa Zmluva a úver považujú v zmysle ust. § 9 ods. 2 v spojení s ust. § 11 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z.za bezúročný a bez poplatkov,

B) Absencia RPMN z dôvodu nesprávneho určenia RPMN

Žalobkyňa uviedla, že v Zmluve je uvedená úroková sadzba vo výške 67,14% a RPMN vo výške 30% a s poukazom na rozhodnutie Krajského súdu Žilina 10Co/672/2014 vzhľadom na skutočnosť, že hodnota RPMN uvedená v Zmluve je nižšia ako úroková sadzba, je preukázané, že žalovaný v Zmluve nesprávne uviedol výšku RPMN, v dôsledku čoho v Zmluve absentuje zákonná náležitosť spotrebiteľského úveru, čo má za následok zákonnú sankciu vo forme bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru,

C) Absencia výšky splátok istiny, úrokov a poplatkov

Žalobkyňa uviedla, že v Zmluve nie je uvedený spôsob započítania splátky úveru na istinu, úrok y a poplatky podľa ust. § 9 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z. ako podstatnej náležitosti spotrebiteľskej zmluvy, dôsledku sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov,

D) Absencia doby trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti

Žalobkyňa uviedla, že povinnou náležitosťou spotrebiteľskej zmluvy je podľa § 9 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z. z. je doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a v Zmluve je uvedený konečný termín splatnosti spotrebiteľského úveru 28.11.2015, ale v Dohode z rovnakého dňa, ktorou došlo k zmene Zmluvy, bola stanovená povinnosť žalobkyne splácať úver v 12-tich pravidelných mesačných splátkach, vždy 5. dňa v mesiaci, počnúc dňom 05.01.2015, z čoho vyplýva, že posledná splátka bola splatná 05.12.2015, teda pred termínom konečnej splatnosti úveru podľa Zmluvy. V Zmluve zmenenej Dohodou tak absentuje správny údaj o termíne konečnej splatnosti Zmluvy, čo má podľa žalobkyne za následok, že úver poskytnutý podľa Zmluvy sa považuje za bezúročný a bez poplatku.

E) Absencia adresy veriteľa na podanie reklamácie a sťažnosti

Žalobkyňa v žalobe namietala, že Zmluva nemá ani ďalšiu náležitosť podľa ust. § 9 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z. z., a to adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, čoho dôsledkom je, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Vzhľadom na žalobkyňou uvedené skutočnosti mala za preukázané, že uhradila žalovanému sumu 1 380 eur, a obohatenie žalovaného, ktoré predstavuje rozdiel medzi peňažnou čiastkou reálne poskytnutou

žalovaným, t. j. sumou 700 eur a sumou, ktorú žalobkyňa zaplatila, t. j. 1 380 eur, teda suma vo výške 680 eur, je plnenie bez právneho dôvodu (bezodôvodné obohatenie) na strane žalovaného, ktoré musí tento vydať žalobkyni.

3. Súd prvej inštancie rozhodol vo veci dňa 06.03.2017 platobným rozkazom č. k. 8Csp/4/2017-20, ktorým uložil žalovanému, aby do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatil žalobkyni sumu 680 eur s prísl. a nahradil jej trovy právneho zastúpenia vo výške 144,07 eur, alebo v tej istej lehote podal odpor na tomto súde.

4. Žalovaný podal proti tomuto platobnému rozkazu včas odôvodnený odpor. V ňom uviedol, že s odkazom na § 137 písm. c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) na určení Zmluvy za bezúročnú a bez poplatkov v dôsledku čoho sa domáha žalobkyňa vyplatenia sumy zaplatenej nad rámec istiny, nemá naliehavý právny záujem a tento nepreukázala a poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 52C/135/2014, kde bola táto vec riešená. K argumentácii žalobkyne, ktorá Zmluvu s odkazom na Zákon č. 129/2010 Z. z. považuje za bezúročnú a bez poplatkov uviedol, že nedošlo k naplneniu predpokladov podľa § 11 Zákona č. 129/2010 Z. z. a nemožno Zmluvu považovať za bezúročnú a bez poplatkov. Žalovaný namietal, že výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov je jasne uvedená priamo na prednej strane Zmluvy, kde je uvedené, že spotrebiteľ sa zaväzuje zaplatiť celkovú čiastku 1 380,00 eur, ak nie je dohodnuté inak do 28.11.2015 na účet veriteľa špecifikovaný vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo v hotovosti mandatárovi a doba trvania Zmluvy a termín konečnej splatnosti Zmluvy nastane dňa 28.11.2015, teda nemožno hovoriť o absencii výšky, počtu a termínu splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Dlužník sa Zmluvou zaviazal k úhrade jednej splátky vo výške 1 380,00 eur s termínom splatnosti dňa 28.11.2015, následne požiadal o možnosť využitia splátkového kalendára vo forme Dohody, s ktorou bol oboznámený, mal vedomosť aj o existencii náležitostí, ktoré v nej boli uvedené a podľa Dohody sa žalobkyňa zaviazala uhradiť celkovú čiastku v 12 pravidelných mesačných splátkach vo výške 115 eur, vždy k 5. kalendárnemu dňu v mesiaci, počnúc dňom 05.01.2015. Zákon vyžaduje obligatórne uvedenie úrokov a iných poplatkov, nikde nie je zvlášť ustanovené prerozdelenie splátky a navyše veriteľ používa takýto spôsob započítavania v prospech dlžníka. Podľa Dohody spotrebiteľ berie na vedomie, že výška ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) sa vypočíta v zmysle Zákona č. 129/2010 Z. z. podľa vzorca uvedeného vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru a je vo výške 305,74 %. Dohoda oprávňuje spotrebiteľa plniť v splátkach (nie jednorazovo tak, ako je to ustanovené v Zmluve), na základe ktorých logicky vzrastá aj RPMN, a teda že RPMN vo výške 30 % stanovená v Zmluve je hodnota vypočítaná pre prípad splatenia úveru v jednej splátke a RPMN vo výške 305,74 % dohodnutá v Dohode, predstavuje RPMN vypočítanú v prípade spotrebiteľa, ktorý požiadal o plnenie v splátkach tak, ako je tomu aj v predmetnom prípade. Žalobkyňa nesie dôkazné bremeno a je jej úlohou preukázať, v čom spočíva nesprávne uvádzanie RPMN, nakoľko RPMN neabsentuje, a teda bol by to jediný dôvod prečo by bolo možné vyhlásiť Zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov. Výška RPMN je vypočítaná podľa zákonného vzorca platného a účinného v čase uzatvorenia Zmluvy, o RPMN bol dlžník dostatočne informovaný v prípade, ak požiada o Dohodu a o plnenie v splátkach. S odkazom na ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka žalovaný namietal, že pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a lehôt dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve a je toho názoru, že úrok nie je odplatom pri poskytnutí peňažných prostriedkov, ale je odplatom, ktorá sa platí pri užívaní alebo v súvislosti s vrátením peňažných prostriedkov. V prípade úroku ide o plnenie, ktoré je dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy, ale nie je spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov z dôvodu, že je spojené s užívaním a vrátením peňažných prostriedkov a úrok nie je ani vyžadovaný pri poskytnutí peňažných prostriedkov, ale až po poskytnutí peňažných prostriedkov. V Zmluve je odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov vo výške 210,00 eur, čo predstavuje RPMN vo výške 30,00 %. V Zmluve zobrala žalobkyňa na vedomie, že výška priemernej hodnoty ročnej RPMN na poskytnutý spotrebiteľský úver platnej ku dňu podpísania Zmluvy je vo výške 15,89 %, v dôsledku čoho výška odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov je v súlade s nariadením a neprevýšila dvojnásobok priemerných hodnôt RPMN ako aj uvedenie priemernej ročnej RPMN. Žalobkyňa v prípade, že po podpise Zmluvy nadobudla pocit, že podpísala nevýhodnú Zmluvu alebo že odplata, úrok či ročná RPMN je vysoká, mala právo odstúpiť od Zmluvy bez uvedenia dôvodu do 14 kalendárnych dní odo dňa jej uzavretia, čo nevyužila, z čoho vyplýva, že súhlasila s obsahom Zmluvy a so všetkými podmienkami poskytnutia spotrebiteľského úveru. K tvrdeniam žalobkyne, týkajúce sa absencie konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, žalovaný odkázal na Rozsudok Súdneho dvora z 09.11.2016 C - 42/15 podľa ktorého, okrem iného nie je

nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Tvrdenia žalobcu týkajúce sa, že mu neboli poskytnuté Štandardné Európske informácie o spotrebiteľskom úvere ako aj absencia informácií o RPMN považoval za nedôvodné, keď žalobkyňa dňa 27.11.2014 svojim podpisom potvrdila prevzatie formuláru Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere a skutočnosť, že sa s tlačivom oboznámila a bola informovaná o RPMN na samostatnom tlačive. K absencii adresy na podanie reklamácie a sťažností v Zmluve uviedol, že tieto sú nedôvodné vzhľadom na skutočnosť, že na prednej strane Zmluvy je zrozumiteľne, určito a jasne uvedená adresa veriteľa - žalovaného, na ktorú môže dlžník adresovať akékoľvek podania, sťažnosti a reklamácie. Žalovaný záverom uviedol, že je toho názoru, že zo Zmluvy nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, ktorú stanovuje zákon, žalobca plnil na základe platne uzavretej Zmluvy, táto nebola nikdy právoplatne vyhlásená za neplatnú a rovnako právny dôvod na plnenie z tejto Zmluvy nikdy neodpadol a majetkový prospech získal žalovaný z poctivých zdrojov a žiadal žalobu zamietnuť.

5. S poukazom na skutočnosť, že v danej veci išlo iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia vecí, skutkové tvrdenia strán neboli sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšovala 1 000,- eur, súd vo veci rozhodol rozsudkom bez nariadenia pojednávania.

6. Vykonaným dokazovaním zistil, že dňa 28.11.2014 strany sporu uzavreli Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 106801150, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyňi úver vo výške 700 eur, za úrok v sadzbe 67,14 % ročne z poskytnutého úveru, čo predstavuje sumu 470 eur a odplatu za poskytnutie vo výške 210 eur. Medzi stranami sporu bolo dojednané, že žalobkyňa vráti žalovanému celkovú čiastku 1 380 eur do 28.11.2015. RPMN úveru je v Zmluve uvedená vo výške 30% a priemerná RPMN vo výške 15,89%. Toho istého dňa bola uzatvorená medzi stranami sporu Dohoda o plnení v splátkach k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 106801150 a v tejto Dohode si strany dohodli plnenie v splátkach tak, že žalobkyňa zaplatí sumu 1 380 eur v 12-tich mesačných splátkach vo výške 115 eur splatných vždy k 5-temu dňu v kalendárnom mesiaci počnúc dňom 05.01.2015. V tejto Dohode bola uvedená RPMN vo výške 305,74 % a výška priemernej RPMN 15,16%. Súd považoval za nesporné v súlade s ust. § 151 ods. 1 CSP, že žalobkyňa čerpala celý úver vo výške 700 eur a riadne pravidelnými mesačnými splátkami od 05.01.2015 splatila celú istinu úveru vo výške 700 eur aj s úrokmi a poplatkami vo výške 680 eur, teda celkovo sumu 1 380 eur, čo žalovaný v odpore nijak nepoprel. Výzvou zo dňa 05.12.2016 vyzvala žalobkyňa žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia, a to do 14 dní odo dňa doručenia výzvy, žalovaný požadovanú sumu neuhradil.

7. Súd prvej inštancie následne vec právne posúdil podľa § 39, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, 6, § 54 ods. 1, 2, § 451 ods. 1, 2, § 457 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. a/, b/, d/, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1, 4 zákona č. 129/2010 Z. z., § 137 písm. c/, d/ CSP. Dospel k záveru, že Zmluva aj Dohoda z toho istého dňa uzavretá medzi stranami sporu je spotrebiteľskou zmluvou na základe vyššie uvedených zákonných ustanovení. V danom prípade Zmluva je uzavretá medzi podnikateľom a spotrebiteľom a má podobu štandardnej formulárovej zmluvy, ktorá je typická tým, že sa uzatvára vo viacerých prípadoch a že spotrebiteľ spravdla jej obsah nemení vzhľadom na formulárovú predtlač. Teda spotrebiteľ buď prijme podmienky zmluvy, ktoré si dodávateľ sám v predstihu, teda bez časového stresu podľa svojej predstavy naformuloval, alebo zmluvný vzťah nevznikne. Nemali by byť tiež žiadne pochybnosti, že za takéhoto stavu je spotrebiteľ z hľadiska informovanosti a vyjednávacej pozície slabšou stranou zmluvného vzťahu.

8. K námietke žalovaného, že s odkazom na ust. § 137 písm. c/ CSP žalobkyňa na určení Zmluvy za bezúročnú a bez poplatkov nemá naliehavý právny záujem súd uviedol, že žalobkyňa v konaní žaluje na plnenie (vydanie bezdôvodného obohatenia), v ktorom konaní posúdenie a určenie platnosti alebo neplatnosti Zmluvy a Dohody, prípadne bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru podľa Zmluvy má povahu predbežnej otázky. Navyše súd s odkazom na ust. § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. uviedol, že možnosť domáhať sa určenia neplatnosti Zmluvy alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru žalobou podľa ust. § 137 písm. d) CSP je právny poriadkom daná.

9. Zo zisteného skutkového stavu veci a právneho posúdenia Zmluvy a Dohody vyvodil súd ten právny záver, že úroková sadzba v Zmluve je dohodnutá v rozpore s dobrými mravmi, keď zo Zmluvy vyplýva, že ročná úroková sadzba bola v danom prípade dohodnutá vo výške 67,14 % ročne. Úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole s prihliadnutím na princíp dobrých mravov v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka. Doterajšia judikatúra súdov v SR nespochybnila,

že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Cena plnenia tak teda nie je vyňatá zo súdnej kontroly, pokiaľ ide o rozsah jej primeranosti, a ani kontroly podľa generálnej klauzuly kontroly neprijateľných podmienok (ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Neprimeranou, a teda odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, ktorá je určená, najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaných bankami pri poskytovaní pôžičiek. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu, a ktorým subjektom je aj žalovaný, sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, nie však viac ako o 100 % oproti priemeru bánk. Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 %, je neprijateľná a v rozpore s dobrými mravmi. Vychádzajúc z údajov zverejnených na webovej stránke Národnej banky Slovenska, boli priemerné úrokové sadzby v čase uzavretia Zmluvy v novembri 2014 pri nových spotrebiteľských úveroch s dobou splatnosti do 1 roka v sadzbe 7,89 %. Úroková sadzba predmetného úveru podľa Zmluvy je teda viac ako 8-násobkom priemernej sadzby úverov poskytovaných v rovnakom období. Súd v tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1M Cdo 1/2009 zo dňa 31.07.2009, podľa ktorého: „Hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.“

10. Súd potom považoval žalovaným určenú ročnú úrokovú sadzbu vo výške 67,14% za úžernícku, ktorá nemôže požívať súdnu ochranu, a preto ju vyhodnotil ako neprijateľnú, ktorá odporuje dobrým mravom. Poukázal na to, že obdobný právny názor vyslovil aj Okresný súd Nitra v rozhodnutí sp. zn. 7C/126/2014, Krajský súd Prešov sp. zn. 17Co/296/2015, Krajský súd Prešov sp. zn. 25Co/2/2017, Krajský súd Banská Bystrica sp. zn. 13Co/253/2016.

11. V ďalšom poukázal na to, že úrok z úveru je jedným z pojmových znakov, ktoré zmluvu o úvere definujú a je jej podstatnou náležitosťou. Ak žalovaný ako dodávateľ predformuluje v spotrebiteľskej zmluve podmienky, ktoré sú v rozpore s ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, tak koná v rozpore so zákonom a takéto ustanovenia o výške úroku nemôže byť výškou úroku, ktorá môže byť súdom akceptovateľná a v nadväznosti na to aj výška RPMN, tieto sú neplatné v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Keďže túto časť Zmluvy od jej zvyšnej časti Zmluvy z uvedených dôvodov nie je možné oddeliť, je neplatná celá Zmluva pre jej rozpor so zákonom v zmysle citovaných ustanovení, čo má za následok vznik bezdôvodného obohatenia s vzájomnou reštitučnou povinnosťou strán.

12. Súd mal za to, že v rozpore s ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. Zmluva neobsahuje správny údaj o RPMN a poskytnutý úver žalovaným je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov pre nesprávne uvedenú výšku RPMN aj s poukazom na rozhodnutie Krajského súdu Žilina 10Co/672/2014 podľa ktorého: „V hodnote RPMN za úver sú zahrnuté všetky náklady spotrebiteľa v súvislosti s poskytnutým úverom. Jednou z položiek týchto nákladov je úrok za poskytnutý úver, ktorého percentuálnym vyjadrením je úroková sadzba. Okrem úroku môžu medzi náklady úveru patriť rôzne poplatky (napríklad za poskytnutie úveru, za správu účtu), poistenie úveru a podobne. Je zrejmé, že pokiaľ sa v zmluve uvádza hodnota úrokovej sadzby úveru, hodnota RPMN za úver nemôže byť od nej nižšia“. Vzhľadom na skutočnosť, že hodnota RPMN uvedená v Zmluve je nižšia ako úroková sadzba, mal súd za to, že žalovaný nesprávne uviedol výšku RPMN, v dôsledku čoho v Zmluve absentuje zákonná náležitosť spotrebiteľského úveru, čo má za následok zákonnú sankciu vo forme bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru.

13. Súd v ďalšom poukázal aj na tú skutočnosť, že v Zmluve si strany splácanie úveru nedohodli. Zo Zmluvy vyplýva, že úver bol žalobkyni poskytnutý vo výške 700 eur a v Dohode o splátkach sa žalobkyňa zaviazala splatiť rovno sumu 1 380 eur a o skutočnej sume úveru sa tu nič nehovorí. Túto praktiku žalovaného súd označil za nekalú obchodnú praktiku v rozpore s dobrými mravmi. Je nevysvetliteľné, prečo uzatvárali strany sporu Zmluvu a Dohodu, keď stačilo uzavrieť jednu zmluvu a v nej obsiahnuť režim splácania úveru, čím by bola dodržaná aj litera zákona č. 129/2010 Z. z.

14. Pre úplnosť súd uviedol, že úver je bezúročný a bez poplatkov, ak súd zistí, že v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere chýba čo i len jedna z náležitostí vymenovaných v ust. § 9 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z. z., pretože citovaný zákon nepredpokladá kumulatívne nesplnenie všetkých zákonom predpísaných podmienok (náležitostí písomnej zmluvy) vymenovaných v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., aby úver bolo možné považovať za bezúročný a bez poplatkov.

15. Súd sa však nestotožnil z námietkou žalobkyne, že Zmluva neobsahuje údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru podľa ust. § 9 ods. 2 písm. f) Zákona č. 129/2010 Z. z.. V Zmluve je uvedené, že spotrebiteľ sa zaväzuje zaplatiť celkovú čiastku 1 380,00 eur, ak nie je dohodnuté inak do 28.11.2015, pričom následne Dohodou bolo zakotvené, že žalobkyňa sa zaväzuje uhradiť sumu celkovo 1 380 eur v 12-tich pravidelných mesačných splátkach vo výške 115,00 eur, vždy k 05. kalendárnemu dňu v mesiaci, počnúc dňom 05.01.2015, z čoho je možné termín konečnej splatnosti jednoznačne určiť.

16. Súd sa nestotožnil ani s argumentáciu žalobkyne ohľadne absencie náležitosti podľa ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. Súd v tomto smere odkázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 146/2017, a to s poukazom na nasledovné: „Nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. V zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z. z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokonformného výkladu dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa. Od 1. mája 2018 sa legislatívne pregnantnejším vyjadrením odstráni možnosť rôzneho výkladu predmetného ustanovenia, ktorú bolo možné (a potrebné) prekenuť už podľa doterajšej právnej úpravy jeho eurokonformným výkladom.“

17. Súd sa napokon nestotožnil s argumentáciu žalobkyne ohľadne absencie náležitosti podľa ust. § 9 ods. 2 písm. c) Zákona č. 129/2010 Z. z. Súd mal zhodne so žalovaným za to, že na prednej strane Zmluvy je zrozumiteľne, určito a jasne uvedená adresa veriteľa - žalovaného, na ktorú môže dlžník adresovať akékoľvek podania, sťažnosti a reklamácie.

18. Ako dôsledok neplatnosti Zmluvy podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka, nastáva medzi stranami ako účastníkmi Zmluvy režim bezdôvodného obohatenia v zmysle ust. § 451 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 457 Občianskeho zákonníka s povinnosťou vrátiť si navzájom poskytnuté plnenia, bez akýchkoľvek poplatkov, či zmluvných pokút, pre ich rozpor s ust. Občianskeho zákonníka. V dôsledku absencie podstatných náležitostí upravených v ust. § 9 ods. 2 písm. j) Zákona č. 129/2010 Z. z. by súd považoval poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov, v dôsledku čoho nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia by bol rovnako daný.

19. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že žalobkyňa čerpala celý úver vo výške 700 eur a splatila žalovanému celú istinu úveru vo výške 700 eur aj s úrokmi a poplatkami vo výške 680 eur, teda celkovo sumu 1 380 eur. Preto je žalovaný povinný uhradiť žalovanej úroky a poplatky z poskytnutého úveru, teda celkovo 680 eur ako požadovala žalobkyňa. O príslušenstve pohľadávky rozhodol podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 nar. vl. č. 87/1995 Z.z....

20. Poukázal na to, že žalobkyňa vyzvala dňa 05.12.2016 žalovaného formou elektronickej komunikácie na úhradu žalovanej sumy v lehote 14 dní, t. j. do 19.12.2016 (vrátane) a dňa 20.12.2016 sa žalovaný dostal do omeškania. Žalovaný dátum prijatia výzvy ani samotné prijatie výzvy nijakým spôsobom nespochybnil. V tom čase úroky z omeškania predstavovali 5,00 % p.a., a preto súd priznal žalobkyni úroky z omeškania od 20.02.2016 do zaplatenia. Žalobu vo zvyšnej časti úrokov z omeškania zamietol.

21. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

22. O povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok za žalobu rozhodol súd podľa § 2 ods. 2 veta prvá ZoSP (zákon č. 71/1992 Zb.), podľa ktorého ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho žalobe alebo návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť žalovaný alebo odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený. Žalobkyňa ako spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojich práv bola oslobodená od súdnych poplatkov a žalovaný bol neúspešný v spore čo do zaplatenia sumy

680 eur. Zo žaloby o zaplataenie sumy 680 eur je súdny poplatok vo výške 40,50 eur v súlade s Položkou 1 písm. a) Sadzobníka (6 % zo základu) a na jeho úhradu súd zavial žalovaného.

23. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V podanom odvolaní namietal, že zákon č. 129/2010 Z. z. považuje zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov v prípade, ak dôjde k naplneniu § 11. Nakoľko nedošlo k naplneniu dôvodov, nemožno zmluvu o spotrebiteľskom úvere považovať za bezúročnú a bez poplatkov. Výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov je jasne uvedená priamo na prednej strane zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V zmluve o úvere č. 106801150 na prednej strane je uvedené nasledovné: „Spotrebiteľ sa zaväzuje zaplatiť celkovú čiastku 1380 eur, ak nie je dohodnuté inak do 28.11.2015 na účet veriteľa špecifikovaný vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo v hotovosti mandatárovi. Vzhľadom na uvedené sa zmluvné strany dohodli, že doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľskej zmluvy nastane dňa 28.11.2015“. Z vyššie uvedeného vyplýva, že nemožno hovoriť o absencii výšky, počtu a termínu splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Dlžník sa zmluvou o spotrebiteľskom úvere zaviazal k úhrade jednej splátky vo výške 1380 eur s termínom splatnosti dňa 28.11.2015. Vzorec výpočtu RPMN je navyše jasne a zreteľne uvedený vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru. Žalobca nesie dôkazné bremeno preukázania, v čom spočíva nesprávne uvádzanie RPMN, nakoľko RPMN neabsentuje. Jej výška je vypočítaná v zmysle prílohy č. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. podľa vzorca platného a účinného v čase uzatvorenia Zmluvy s uvedenými vstupnými údajmi, ktoré sú uvedené na Zmluve. Dlžník bol dostatočne informovaný o RPMN v prípade ak si požiada o Dohodu o plnení v splátkach. S poukazom na § 56 ods. 6 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 1, § 1a ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. žalovaný uviedol, že nariadenie definuje odplatu ako úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytovaní peňažných prostriedkov. Žalovaný je názoru, že úrok nie je odplatom pri poskytnutí peňažných prostriedkov, ale je odplatom, ktorá sa platí pri užívaní alebo v súvislosti s vrátením peňažných prostriedkov. V prípade úroku ide o plnenie, ktoré je dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy, ale nie je spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov z dôvodu, že je spojené s užívaním a vrátením peňažných prostriedkov a úrok nie je ani vyžadovaný pri poskytnutí peňažných prostriedkov, ale až po poskytnutí peňažných prostriedkov. V zmluve o spotrebiteľskom úvere je odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov vo výške 210 eur, čo predstavuje RPMN vo výške 30,00%. V zmluve o úvere spotrebiteľ zobral na vedomie, že výška priemernej hodnoty ročnej RPMN na poskytnutý spotrebiteľský úver platnej ku dňu podpísania tejto zmluvy o spotrebiteľskom úvere je vo výške 15,89%. Z uvedeného potom vyplýva, že výška odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov je v súlade s nariadením a neprevýšila dvojnásobok priemerných hodnôt RPMN ako aj uvedenie priemernej ročnej RPMN. Žalobkyňa v prípade, že po podpise Zmluvy nadobudla pocit, že podpísala nevýhodnú Zmluvu alebo že odplata, úrok či RPMN je vysoká, mala právo odstúpiť od Zmluvy bez uvedenia dôvodu do 14 kalendárnych dní od uzavretia Zmluvy. Uvedené právo nevyužila. K tvrdeniam žalobkyne týkajúcim sa konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, žalovaný poukázal na rozsudok Súdneho dvora z 9.11.2016 C-42/15. Žalovaný mal za to, že z predmetnej Zmluvy nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia. Žalobkyňa plnila na základe platne uzavretej Zmluvy, táto nebola nikdy právoplatne vyhlásená za neplatnú a právny dôvod na plnenie z nej nikdy neodpadol.

24. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhla rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku potvrdiť. Uviedla, že podmienky v Zmluve boli pre ňu nevýhodné, keď niekoľkonásobne úroková sadzba prevyšovala stanovenú úrokovú sadzbu pre príslušné obdobie. Avšak v danom čase bola nútená využiť služby žalovaného a pristúpiť k predloženým podmienkam bez možnosti negociácie podmienok poskytnutia úveru. Zmluva o úvere aj Dohoda v splátkach boli uzavreté v jeden deň (28.11.2014) a teda sú od seba vzájomne závislé a považujú sa za jednu zmluvu. Z obsahu oboch Zmlúv je jasný účel a to poskytnutie úveru a jeho následné splácanie nie v jednej splátke, ale práve v pravidelne sa opakujúcich mesačných splátkach. Nakoľko úrok je explicitne uvedený v ustanovení § 1 ods. 1 nariadenia vl. č. 87/1995 Z. z., nemožno pochybovať o tom, že úrok je odplatom. Výšku RPMN, ktorú uvádza žalovaný v Zmluve žalobkyňa považuje za nesprávnu. Výška RPMN nemôže byť nižšia ako samotná úroková sadzba. Vzhľadom ku skutočnosti, že výška úrokovej sadzby je 67,14% a RPMN je vo výške 30% je zrejmé a nepochybné, že výpočet RPMN žalovaným je nesprávny. Aj keď by bol vzorec výpočtu RPMN v Zmluve uvedený správne, z podstaty veci je zrejmé, že samotný výpočet správny nie je, ani nemôže byť. Úroková sadzba vo výške 67,14% je absolútne neprijateľnou zmluvnou podmienkou odporujúcou

dobrym mravom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Úrokové sadzby pre spotrebiteľské úvery stanovené NBS pre rok 2014 boli v sadzbe 7,89%. Výška úrokovej sadzby na Zmluve je teda skoro 10 násobne vyššia a preto jej dojednanie odporuje dobrým mravom (rozsudok NS SR sp. zn. 5Cdo 26/2011). Zároveň v Zmluve absentuje výška RPMN a úroková sadzba, čo spôsobuje aj to, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Žalobkyňa má za to, že žalovaný prijímal od nej peňažné plnenie a to bez právneho dôvodu, keďže dojednania uvedené v Zmluve sú absolútne neplatné s pôsobnosťou ex tunc. V danom prípade, nemohol a nemôže existovať právny dôvod, na základe ktorého by bol žalovaný oprávnený požadovať peňažné plnenie od žalobkyne.

25. Žalovaný sa k tomuto vyjadreniu žalobkyne písomne nevyjadril.

26. Odvolací súd preskúmal vec súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ďalej len „C.s.p.“), túto prejednal bez nariadenia pojednávania, nakoľko pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 C.s.p. neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť resp. zopakovať dokazovanie), pričom dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné, a preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I., III a IV. potvrdil (§ 387 ods. 1 C.s.p.). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 22.11.2022. O termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli strany sporu upovedomené zákonným spôsobom.

27. Z obsahu žaloby vyplynulo, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala zaplata sumy 680 eur s prísl. titulom vydania bezdôvodného obohatenia najmä z dôvodu, že Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 106801150 a Dohoda o plnení v splátkach, sú pre dojednanie úroku vo výške 67,14% ročne v rozpore s dobrými mravmi a teda absolútne neplatné (§ 39 Občianskeho zákonníka). Súd prvej inštancie žalobe vyhovel, keď mal za to, že u nebankového subjektu (akým je žalovaný) vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti sa síce dajú akceptovať vyššie úroky, nie však viac ako o 100 % oproti priemeru bánk. Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 %, je neprijateľná a v rozpore s dobrými mravmi. Vychádzajúc z údajov zverejnených na webovej stránke Národnej banky Slovenska, boli priemerné úrokové sadzby v čase uzavretia Zmluvy v novembri 2014 pri nových spotrebiteľských úveroch s dobou splatnosti do 1 roka v sadzbe 7,89 %. Úroková sadzba predmetného úveru podľa Zmluvy bola teda viac ako 8-násobkom priemernej sadzby úverov poskytovaných v rovnakom období a preto súd prvej inštancie, i s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1M Cdo 1/2009 zo dňa 31.07.2009, považoval žalovaným určenú ročnú úrokovú sadzbu vo výške 67,14% za úžernícku, ktorá nemôže požívať súdnu ochranu, a preto ju vyhodnotil ako neprijateľnú, ktorá odporuje dobrým mravom.

28. Žalovaný v podanom odvolaní potom túto skutočnosť (rozpor dojednanej výšky úrokov vo výške 67,14% ročne s dobrými mravmi a z tohto dôvodu neplatnosť Zmluvy) nenamietal, iba tvrdil, že „úrok nie je odplatom pri poskytnutí peňažných prostriedkov, ale je odplatom, ktorá sa platí pri užívaní alebo v súvislosti s vrátením peňažných prostriedkov. V prípade úroku ide o plnenie, ktoré je dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy, ale nie je spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov z dôvodu, že je spojené s užívaním a vrátením peňažných prostriedkov a úrok nie je ani vyžadovaný pri poskytnutí peňažných prostriedkov, ale až po poskytnutí peňažných prostriedkov“. V ďalšom svoje odvolanie zamerail skôr len na argumentáciu ohľadne uvedenia výšky a výpočtu RPMN, čo však nebolo pre rozhodnutie súdu prvej inštancie až tak rozhodujúce, nakoľko nedostatky Zmluvy v tomto smere vyvolávali len jej bezúročnosť a bezpoplatkovosť (nie však jej neplatnosť). Odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný (§ 380 C.s.p.) a preto uvedený záver súdu prvej inštancie (v bode 27 tohto rozhodnutia) odvolací súd nepovažoval zo strany žalovaného za odvolaním riadne napadnutý.

29. Odvolací súd dáva do pozornosti aj to, že právny záver o absolútnej neplatnosti zmluvy o úvere a právny záver o tom, že úver je v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. bezúročný a bez poplatkov sú úplne odlišné právne závery, navzájom sa vylučujúce a nemôžu obstáť popri sebe. Preto ak aj v predmetnom prípade žalobkyňa podanou žalobou žiadala určenie neplatnosti spotrebiteľskej zmluvy a zároveň určenie, že úver poskytnutý na základe predmetnej spotrebiteľskej zmluvy je bez úrokov a bez poplatkov, súd prvej inštancie mal po preskúmaní predmetnej úverovej zmluvy dospieť k záveru, či predmetnú zmluvu možno považovať za neplatnú podľa Občianskeho zákonníka (§ 39 a § 53 ods. 5), alebo, či je bez úrokov a bez poplatkov podľa zákona č. 129/2010 Z. z. (§ 11 ods. 1).

30. V predmetnom prípade súd prvej inštancie vyhodnotil, že dohodnuté ustanovenia o výške úrokovej sadzby (67,14% ročne) a v nadväznosti na ne aj výška RPMN odporujú dobrým mravom, a preto sú neplatné (§ 39 v spojení s § 53 ods. 5 OZ) a keďže túto časť Zmluvy nemožno oddeliť od jej zvyšnej časti, je neplatnou celá Zmluva o spotrebiteľskom úvere, čo má za následok vznik bezdôvodného obohatenia v žalovanej výške. S týmto záverom sa potom v celom rozsahu stotožňuje aj odvolací súd.

31. Odvolací súd v tomto smere poukazuje (okrem záverov vyplývajúcich z rozhodnutia NS SR sp. zn. 1MCdo 1/2009, na ktoré už odkázal vo svojom rozhodnutí súd prvej inštancie) aj na rozhodnutie Krajského súdu v Ostrave, sp. zn. 16 ICM 944/2010 z 23.08.2011: Úrok z úveru je jedným z definičných znakov zmluvy o úvere. Ak teda zákonu alebo dobrým mravom odporuje zmluva v časti odplaty (úrokov), je nutné tento dôvod neplatnosti vzhľadnúť na celú zmluvu a neplatnou je v tomto prípade zmluva o úvere ako celok. Neplatnosť zmluvy o úvere uzavretej medzi nebankovou spoločnosťou a spotrebiteľom v dôsledku rozporu s dobrými mravmi je daná výškou ročnej percentuálnej miery nákladov, ktorá predstavuje 96,31% a v tomto prípade ide o neprimerane vysoké - úžernícke úroky (úroky v bankách pri porovnateľných úveroch predstavovali max. 20% ročne).

32. Napriek existencii vyššieho rizika pri poskytovaní spotrebiteľských úverov nebankovým subjektom, toto automaticky neznamená, že zisk v podobe dojednaného úroku 67,14 % ročne je v poriadku, resp. že takýto zisk (úrok) by nemohol byť úžerou (najmä za situácie, že v čase uzatvárania spotrebiteľskej zmluvy boli priemerné úrokové sadzby pri nových spotrebiteľských úveroch s dobou splatnosti do 1 roka v sadzbe len 7,89 %). Ani samotný žalovaný neposkytol argumentáciu v tom smere, že by takýto zisk (dohodnutý úrok 8 násobne prevyšujúci úrok pri iných nových spotrebiteľských úveroch s dobou splatnosti do 1 roka) nebol úžerou. Odvolací súd teda nespochybňuje že žalovaný išiel pri poskytovaní spotrebiteľského úveru do väčšieho rizika ako banka, avšak sa zároveň zhoduje so súdom prvej inštancie, že dohodnutý úrok vo výške 67,14% ročne úžerou nepochybne je.

33. Možno teda uzavrieť, že odvolacia argumentácia žalovaného ohľadne neexistencie skutkovej podstaty bezdôvodného obohatenia nebola dôvodnou, keď súd prvej inštancie správne vyhodnotil úverovú Zmluvu (ako celok) za neplatnú a nároky nad rámec požičanej istiny z nej, považoval za bezdôvodné obohatenie (ide o skutkovú podstatu plnenia na základe neplatnej Zmluvy (§ 451 OZ), kedy podľa § 457 Občianskeho zákonníka platí, že ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal). Nakoľko žalovaný poskytol na základe takto neplatnej Zmluvy žalobkyni sumu 700 eur a táto mu už vyplatila celkom sumu 1380 eur, rozdiel medzi týmito plneniami predstavuje výšku bezdôvodného obohatenia (t. j. sumu 680 eur).

34. Vzhľadom na to, že predmetná Zmluva ako celok bola súdom prvej inštancie vyhodnotená za absolútne neplatnú, nebolo už potrebné zaoberať sa bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou tohto úveru pre absenciu náležitostí v Zmluve podľa § 9 ods. 2 písm. j) Zákona č. 129/2010 Z. z. (správny údaj o RPMN).

35. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku, ktorým súd uložil žalovanému zaplatiť žalobkyni sumu 680 eur s príslušenstvom (výrok I.) ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 C.s.p.).

36. Ďalšími výrokmi napadnutého rozsudku (výrokom o trovách a o uloženej povinnosti zaplatiť súdny poplatok) sa v odvolaní žalovaný nezaoberal, resp. nenamietal ich nesprávnosť, preto aj tieto odvolací súd (výrok III., IV.) ako vecne a právne správne potvrdil (§ 387 ods. 1, ods. 2 C.s.p.). Pokiaľ ide o výrok, ktorým súd žalobu v prevyšujúcej časti úrokov z omeškania zamietol (výrok II.), tento odvolaním napadnutý nebol a nadobudol právoplatnosť.

37. Vzhľadom na to, že žalovaný nebol v odvolacom konaní úspešný, nárok a náhradu trov odvolacieho konania s poukazom na § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, ods. 2 C.s.p. vznikol žalobkyni. Žalobkyni, úspešnej v odvolacom konaní, preto odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

38. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ODS. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).